

Strategisch beleidsplan 2019-2024

Kunst werkt, kunst verbindt

Op weg naar een inclusieve samenleving

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
1 ONTSTAAN VAN SPECIAL ARTS	3
2 DE FILOSOFIE, ONZE MISSIE EN KERNWAARDEN	5
3 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN	7
4 DE ROL EN POSITIE VAN SPECIAL ARTS	9
4.1 ONZE ROL	9
4.2 ONZE UNIEKE POSITIE	9
4.3 SCHAARSE EN ONZEKERE MIDDELEN	10
4.4 STEVIGE CONCURRENTIE IN WERVING VAN FINANCIËLE MIDDELEN	11
4.5 TEGENSTRIJDIGE BEWEGINGEN.....	11
5 AMBITIES EN STRATEGISCHE KEUZES	12
5.1 EFFECTEN VAN TRENDS.....	12
5.2 POSITIEBEPALING.....	13
5.3 AMBITIES	14
6 SPECIAL ARTS EN HAAR ORGANISATIE	15
6.1 ACTIVITEITEN	15
6.2 COMMUNICATIE	16
6.3 ORGANISATIE.....	17
6.4 FINANCIËN	19
7 TOT SLOT	20

“Eén van de sterkste motieven die de mens naar kunst en wetenschap leidde is de ontsnapping aan het alledaagse”

Albert Einstein, Duits - Amerikaans natuurkundige 1879-1955

Voorwoord

Voor u ligt het strategische beleidsplan 2019-2023 van Stichting Special Arts Nederland. Een unieke stichting voor bijzondere kunst van buitengewone mensen. Een organisatie waar bestuur, directie, medewerkers en vrijwilligers trots op zijn. Trots om door kunst van mensen met een handicap een belangrijke bijdrage te leveren aan een inclusieve samenleving.

De praktijk leert: kunst werkt en kunst verbindt.

Kunst werkt: in groei van het gevoel van welzijn, het gevoel van trots, de maker wordt gehoord en gezien, je doet er toe, je doet mee.

En kunst verbindt: het geeft een inkijk in de belevingswereld van mensen met een handicap, het raakt, het opent, het leert ons de ander zien en het creëert ontmoeting.

In dit plan ziet u hoe wij onze filosofie en missie vertalen naar strategische activiteiten waaraan we met ambitie de komende jaren vorm en inhoud geven. Daar hebben we partners voor nodig. En die zijn er.

Onze maatschappelijke rol past naadloos bij de visie op een inclusieve samenleving van zowel overheden als fondsen én bij de behoefte van het bedrijfsleven aan maatschappelijk ondernemerschap.

Kunst is in zichzelf al mooi. Samenwerken om door kunst aan een inclusieve samenleving bij te dragen is nog mooier. Wij nodigen onze maatschappelijke partners van harte uit om op basis van onze ambities en plannen die samenwerking met ons aan te gaan.

Bestuur Stichting Special Arts Nederland
december 2018

“Kunst is wat de werkelijkheid moet verrassen”

Françoise Sagan, Frans schrijfster 1935-2004

1 Ontstaan van Special Arts

In dit eerste hoofdstuk voeren we u langs de ontstaansgeschiedenis van onze organisatie.

Founding father

Special Arts Nederland is in 1984 door founding father H.J. Hergarden opgericht in opdracht van Jean Kennedy, de zus van de President John F. Kennedy. Zij is oprichter van Very Special Arts in de Verenigde Staten. De Nederlandse stichting Very Special Arts Nederland (VSAN) werd in eerste instantie opgericht om militairen die in een oorlog invalide geworden waren via kunstbeoefening een ander levensperspectief te bieden. Vanaf eind jaren tachtig richt de stichting zich op mensen met diverse achtergronden en handicaps. De organisatie richtte zich met name op het terrein van de beeldende kunsten.

Samen verder voor alle kunsten

Januari 2008 is VSAN samen gegaan met stichting K4 uit Purmerend - die de jaarlijkse K4 Award organiseerde - en Art as Well/Een hele Kunst uit Amsterdam, die met name tentoonstellingen organiseerde. De stichting heet vanaf dat moment Stichting Special Arts Nederland.

Toen is ook geformuleerd dat de stichting zich richt op alle kunsten, zoals beeldende kunst, podiumkunst en poëzie. Dit zowel voor zelfstandig gevestigde kunstenaars met een handicap als voor kunstenaars met een handicap die werkzaam zijn in een atelier van een zorgorganisatie.

Vanaf 2010 initiëren wij jaarlijks een groot landelijk project gericht op één van de kunstdisciplines, waarmee landelijke en lokale media-aandacht wordt bereikt. Hiermee worden mensen met een handicap en hun begeleiders gestimuleerd en gepromoot.

Een jaarlijkse Special Arts Inspiratie- en netwerkbijeenkomst biedt sinds 2014 naast een kennisplatform mogelijkheden tot kennisdeling en ontmoeting van begeleiders van mensen met een handicap en leerkrachten uit het speciaal onderwijs (VSO).

Special Arts in de tijd

1984	Oprichting Very Special Arts Nederland
2008	Fusie met K4 en Art as Well
2008-2010	Onderzoek Kunst Inclusief
2008-2015	Kenniscentrum Kunst en Handicap
2010	Symposium en Publicatie Erkend Talent
2011	Special Award
2012-2015	Digitalisering kunstactiviteiteenaanbod en kennisplatform
2012	Special In+Out
2012	Publicatie <i>Toekomst en Perspectief voor dagbestedingateliers</i>
2013	Symposium en Festival Lof der Zichtbaarheid
2013	Publicatie <i>Financiële aspecten rondom beeldende kunst</i>
2014-2018	Jaarlijkse Special Arts Inspiratie- en netwerkbijeenkomst
2014	Het Andere Gedicht
2015	Special In+Out,
2015	Special Award 2015
2016-2017	Special Theater Road Show
2017	Publicatie <i>De waarde van theater voor een inclusieve samenleving</i>
2017-2018	Het Andere Gedicht
2018	Special Design Beurs
2019	Special Award 2019
2019	Trainingsprogramma Productpresentatie en Ondernemerschap
2020	Ontwikkelwerkplaats Inclusie Amersfoortse Musea
2020	Special Theater Eenakter Road Show 2020/2021
2020	Verkoopplatform BlijGoed

“Het doel van de kunst is niet het uiterlijk van dingen weer te geven, maar het innerlijk... dat is de echte werkelijkheid”

Aristoteles, Grieks filosoof 384v.C.- 322v.C.

2 De filosofie, onze missie en kernwaarden

In dit onderdeel van het strategisch plan leest u onze filosofie, onze missie en de kernwaarden die wij daarbij hanteren.

2.1 Filosofie

Kunstbeoefening stimuleert de participatie in de maatschappij en talentontwikkeling. Daarnaast blijkt uit recent wetenschappelijk onderzoek dat kunstbeoefening en kunstbeschouwing onze hersenen stimuleren.

Het maken van kunst heeft een positieve invloed op het brein, bijvoorbeeld op motoriek, het ruimtelijk inzicht en originaliteit. Professor Erik Scherder, hoogleraar Klinische Neuropsychologie aan de Vrije Universiteit: “Bij kinderen met een verstandelijke beperking, maar ook bij volwassenen, moet je er juist alles aan doen om de prefrontale cortex te verrijken. Fantastisch om te zien wat er in het brein gebeurt als mensen kunst maken, kijken naar kunst, een instrument bespelen, luisteren naar muziek, zingen of dansen. The sky is the limit als het gaat om de stimulering van het brein.”

Wij geloven in de waarde van kunst voor en door mensen met een handicap. In alles wat we doen, willen we deze waarde uitdragen. We zien kunstbeoefening als de behoefte van mensen om expressie te geven aan innerlijke beelden, gedachten en emoties. Die expressie kan vele vormen hebben, van beeldhouwkunst tot poëzie en van schilderkunst tot toneel, muziek en dans. De behoefte aan expressie bestaat bij mensen zonder een beperking evenzeer als bij mensen met een handicap. Wij vinden dat kunstbeoefening daarom voor iedereen toegankelijk moet zijn.

2.2 Missie

Special Arts bevordert kunstbeoefening zonder beperking én creëert kunstontmoetingen die bijdragen aan een inclusieve samenleving. Variërend van:

- het lezen van een gedicht dat een beeld geeft van de unieke belevingswereld;
- door het bekijken van een kunstwerk waarmee je in feite in contact staat met de maker;
- als toeschouwer bij een theatervoorstelling;
- of het daadwerkelijk meedoen met een workshop.

Wij stimuleren dat alle mensen met een handicap die dat willen, aan kunst kunnen doen en hun talenten daarvoor kunnen ontwikkelen. Wij richten ons op mensen met alle soorten handicaps: verstandelijk, psychisch en fysiek en alle kunstdisciplines: beeldende kunst, podiumkunst en poëzie. Wij concentreren ons op die locaties waar kunstbeoefening, bij voorkeur in collectieve vorm, plaatsvindt.

Daarnaast brengt Special Arts de kunstuitingen van kunstenaars met een beperking voor het voetlicht. Wij geven mensen met een verstandelijke, psychische of fysieke beperking een zo groot mogelijk platform voor het beoefenen van kunst. Wij zetten ons met kennis en ondersteuning in om voor zoveel mogelijk mensen met een handicap belemmeringen voor kunstbeoefening weg te nemen.

2.3 Kernwaarden

Wij hechten bij onze op inclusie gebaseerde missie aan een aantal kernwaarden. We koesteren onze **eigenheid**. Wij zijn uniek in Nederland in het verbinden van kunstvormen en maatschappelijke stakeholders. Daar zijn we trots op en dat willen we blijven.

Wij doen dit om mensen met beperkingen een platform te bieden. We koesteren daarom ook onze **maatschappelijke betrokkenheid** als belangrijke waarde.

Om onze eigenheid en maatschappelijke betrokkenheid te effectueren is Special Arts **ondernemend**. Zowel om onze maatschappelijke doelen te bereiken als om daar de ondersteuning bij diverse stakeholders voor te vinden.

“Kunst is niet de weerspiegeling van de werkelijkheid, het is de werkelijkheid van die weerspiegeling”

Jean-Luc Godard, Frans filmregisseur 1930-

3 Trends en ontwikkelingen

In dit hoofdstuk kijken we naar wat er in onze omgeving verandert en wat de ontwikkelingen in de maatschappij zijn. Dat gebeurt op meerdere gebieden die we hieronder kort beschrijven.

Ontwikkelingen in de zorg voor mensen met een handicap

De omgeving van mensen met een handicap verandert gaandeweg. Er is sprake van groeiende emancipatie met een verschuiving van zorg naar participatie. Die verschuiving drukt ook een algemene trend in de samenleving uit: die van collectieve naar individuele gerichtheid. Je kunt ook zeggen: van ‘pamperen’ naar eigen kracht. Invulling geven aan de kwaliteit van leven en zingeving is daarbij het uitgangspunt.

Ontwikkelingen in kunst en cultuur

Op het gebied van het culturele leven en de kunst leren we dat de huidige generatie kunstenaars en hun publiek zich niet meer laten leiden door ‘instituties’ of ‘experts’, maar hun eigen weg zoeken al dan niet via sociale media. Er is geen sprake meer van één absolute visie op kunst. Meerdere aspecten spelen mee, bijvoorbeeld gezondheid en kunst en de maatschappelijke waarde van kunst. In de kunsten gaat het niet meer om geïsoleerde kunstvormen maar om het zoeken van de verbinding tussen de kunsten, zogenaamde crossovers.

In deze context ontwikkelt zich wat de Raad voor de Cultuur ‘de publieke amateur’ noemt. De rollen van maker, professional, expert en publiek vermengen zich. Iedereen kan zijn talent laten zien en zich laten ontdekken op internetplatforms en sociale media. De populariteit van Outsider Art is daar een uitdrukking van. In Nederland is er in maart 2016 een Outsider Art Museum geopend in de Hermitage te Amsterdam met toonaangevende kunstwerken van nationale en internationale Outsider Art-kunstenaars.

Er is ook sprake van de ontwikkeling van een belevingscultuur, van festivalisering. We willen alles, meteen en overal. Het heeft ook iets vluchtigs. Het aanbod van kunst is groot en de omloopsnelheid hoog. Het publiek zoekt daarom nieuwe wegwijzers.

Maatschappelijke ontwikkelingen

In onze samenleving wordt van burgers, dus ook van mensen met een handicap, meer eigen verantwoordelijkheid en eigen initiatief gevraagd. De samenleving transformeert van verzorgingsstaat naar participatiemaatschappij. Vaste vormen van contracten en relaties transformeren zich naar flexibele en wisselende samenwerkingsverbanden. De kracht van dwarsverbanden en coalities neemt toe. De samenleving stelt steeds hogere eisen op het gebied van openheid, zichtbaarheid, snelheid en toegankelijkheid.

Economische ontwikkelingen

Cultureel ondernemerschap, dat is hoe de overheid tegenwoordig graag aankijkt tegen culturele instellingen. Belangrijk gevolg van deze opvatting is dat organisaties die zich met kunst bezig houden, dus ook onze organisatie, meer zakelijke activiteiten moeten ontwikkelen. Zakelijke activiteiten die aansluiten bij de artistieke doelstelling en inkomsten genereren.

De veranderende opvatting van de overheid op financiering van cultuur, zorg en uitkeringen draagt er toe bij dat er een steeds groter beroep gedaan wordt op gelden van bedrijven, fondsen en particulieren. Bij het verlenen van een financiële of andere bijdrage is het maatschappelijk nut en de persoonlijke betrokkenheid een belangrijke factor.

Technologische ontwikkelingen

Wat betreft de ontwikkelingen in technologie is digitalisering de absolute 'game changer'. Het leidt niet alleen tot nieuwe kunstuitingen, maar ook tot het zoeken naar nieuwe verdienmodellen. Denk aan de grote toename van het aantal en de tomeloze groei van bestaande webwinkels. Of aan organisaties die hun verdiensten halen uit de verkoop van big data.

Politieke ontwikkelingen

Met de decentralisatie van grote delen van de zorg naar de gemeenten zijn werkplekken van kunstenaars in zwaar weer terecht gekomen. Zorgorganisaties moeten door middel van aanbestedingen bij gemeentes hun inkomsten zien te behouden. De dagbesteding, waaronder de werkplekken van de kunstenaars met een handicap veelal vallen, maakt deel uit van die aanbestedingsrondes. Omdat de decentralisatie gepaard is gegaan met een aanzienlijke korting op het overgehevelde budget naar de gemeenten, staan voorzieningen onder druk. Met name op het vervoer van en naar de dagbesteding heeft te maken met forse kortingen. Het aantal ateliers is inmiddels ook afgenomen. Er is dus sprake van krimp in de mogelijkheden van onze kunstenaars om hun werk te doen.

In 2016 heeft de regering het *Handvest van de Verenigde Naties* geratificeerd waarin de gelijkwaardige positie op alle levensterreinen van mensen met een handicap gegarandeerd wordt. Daarmee is niet alleen een opdracht gecreëerd voor de overheid, rijk, provincie en gemeenten, maar ook voor bedrijfsleven en maatschappelijke en publieke organisaties.

Op alle levensterreinen impliceert ook dat die gelijkwaardige positie voor mensen met een handicap bij alle kunstvormen bereikt moet gaan worden. Een maatschappelijke opdracht die het werkterrein van onze organisatie direct raakt.

“Kunst kan ons doen beseffen wat onuitsprekelijk is”

Johann Wolfgang von Goethe, Duits schrijver en dichter 1749-1832

4 De rol en positie van Special Arts

In dit onderdeel geven we de rol en huidige positie van Special Arts weer. Wij beschrijven hierin onze unieke positie en hoe we vanuit die positie ondernemend optreden. Tevens stippen we aan dat we als kleine organisatie met veel activiteiten, kwetsbaar zijn. Daarnaast hebben we te maken met concurrentie van andere organisaties bij het werven van fondsen.

4.1 Onze rol

Alle activiteiten van Special Arts zijn erop gericht dat steeds meer mensen met een handicap aan kunstbeoefening kunnen doen en dat ook kunnen blijven doen. Special Arts stimuleert dit door daar waar mogelijk kunstuitingen van mensen met een handicap op allerlei plekken in de samenleving te tonen. Om dit extra te stimuleren organiseert Special Arts jaarlijks een project rondom één van de kunstdisciplines, zoals een beeldende kunstwedstrijd, een theatermanifestatie of de bevordering van taalvorming door middel van poëzie.

Special Arts creëert hiermee kunstontmoetingen die bijdragen aan een inclusieve samenleving. In al onze projecten staan zowel de kennisdeling, zichtbaarheid en het voortleven centraal. En in alle projecten werken mensen met en zonder beperking samen. Zo ontmoeten en ontdekken ze elkaar.

4.2 Onze unieke positie

Unieke positie in landelijk netwerk

Special Arts heeft door haar landelijke functie en het hebben van een netwerk in alle regio's van het land een unieke positie in het culturele landschap.

Wij verbinden:

- Kunstenaars met een handicap met elkaar.
- De begeleiders van deze kunstenaars en de organisaties waarin zij werkzaam zijn met elkaar.
- Kunstenaars met een handicap en hun werk met maatschappelijke organisaties, overheden en ondernemingen, maar ook met particulieren.
- De reguliere kunst en cultuurwereld met de wereld van de kunstenaars met een handicap.

Voor al deze verbindingen geldt dat we deze zowel op landelijk als regionaal niveau leggen.

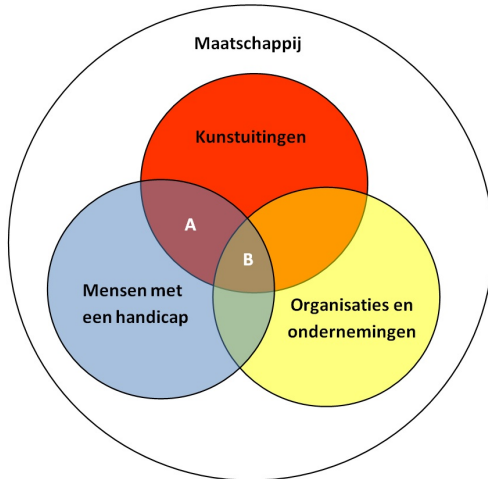
De uniciteit van onze organisatie zit in de verbinding tussen kunst en handicap. Dus niet in kunst als zodanig en ook niet in handicap als zodanig. Special Arts meet zich dus niet met reguliere art-galleries, uitleen, ateliers en cultuurpodia. Maar ook niet met zorginstellingen die 'arts and crafts' als dagbesteding zien. Onze stichting positioneert zich op het domein van bijzondere kunst gemaakt door buitengewone kunstenaars.

Special Arts stimuleert maximaal dat mensen met een handicap meedoen. Wij zijn de ultieme verbinder om zoveel mogelijk partijen bij elkaar te brengen. Daarvoor acteert Special Arts slagvaardig en schakelt snel.

Maatschappelijke verbinder

Onze organisatie opereert in een maatschappij waar kunst, handicap en organisaties elkaar raken. Die omgeving is dynamisch en beweegt mee met de tijdgeest. Kunst is van alle tijden en vormt voor velen een inspiratiebron. Bovendien zien we dat allerlei vormen van niet-reguliere kunst, vaak onder het verzamelbegrip Outsider Art, populariteit genieten in de samenleving en Special Arts kan daarmee met haar unieke positie partijen in de samenleving aan zich binden.

Doordat onze organisatie zich binnen de maatschappij op het snijpunt bevindt van mensen met een handicap, kunstuitingen in al haar verscheidenheid en organisaties en ondernemingen zijn we in staat:

A. Om kunstuitingen te verbinden met mensen met een handicap

Als mensen met een handicap en kunst met elkaar worden verbonden, kunnen nieuwe spannende verrijkingen ontstaan voor mensen met een handicap.

B. Om kunstuitingen gemaakt door mensen met een handicap te tonen en te vermarkten

Kunst van mensen met een handicap is van waarde voor deze mensen (welzijn), de maatschappij (participatie) en het bedrijfsleven (MVO). Special Arts laat organisaties 'groeien' en zich ontwikkelen op de door hen gewenste terreinen.

4.3 Schaarse én onzekere middelen

Special Arts is kwetsbaar.

Dit omdat we:

- met een beperkte hoogwaardige capaciteit kwalitatief hoogwaardige activiteiten nastreven;
- met beperkte financiële middelen een breed scala aan kunstuitingen willen ondersteunen;
- met onzekere financiering een grote diversiteit en hoeveelheid aan activiteiten en projecten ontplooiën.

Dat vraagt een continue afweging welke activiteiten wel of niet uitgevoerd gaan worden. Financiële continuïteit is steeds een harde voorwaarde bij elke activiteit die we initiëren.

4.4 Stevige concurrentie in werving van financiële middelen

Wij zijn heel blij dat onze activiteiten mogelijk gemaakt worden door de bijdrage van een groot aantal fondsen. In bijlage 1 treft u aan welke fondsen ons de afgelopen vier jaar ondersteund hebben.

Special Arts is niet het enige 'sympathieke doel' in de samenleving waar fondsen bijdragen aan verlenen. En we zijn niet de enige partij die zich met speciale kunst bezighoudt en belangstellende financiers daarvoor aantrekt.

We hebben stevige concurrentie. Bij de fondsen, maar ook bij het publiek voor het werven van donaties en ontvangen van legaten.

We krijgen van fondsen en financiers veel waardering over de wijze waarop we vanuit onze netwerkpositie steeds weer bij de maatschappelijke ontwikkelingen passende activiteiten ondernemen. We voelen ons dan ook erkend in onze inhoudelijke benadering van alle spelers op het ons omringende maatschappelijk speelveld.

Fonds voor Cultuurparticipatie 5 juli 2017: "Wij zijn verheugd te lezen over geslaagde project, waarmee u vele mensen met een handicap de mogelijkheid geboden heeft hun talenten te ontwikkelen en presenteren, zowel voor als achter de schermen. Door in de regio de verbindingen met verenigingen en speciaal onderwijs aan te gaan, heeft u ook lokaal kunnen bijdragen aan een inclusievere cultuurdeelname. Het plezier van de deelnemers blijkt uit foto's."

4.5 Tegenstrijdige bewegingen

Met de ratificering van het *Handvest van de Verenigde Naties* door de regering ontstaan er kansen voor Special Arts. Met de unieke landelijke positie en onze kennis en ervaring kunnen wij een voorname rol spelen in de voorbereiding en uitvoering van plannen om de gelijkwaardige positie van gehandicapten binnen de cultuur- en kunstsector te realiseren. Potentieel liggen hier groeikansen voor Special Arts.

Aan de andere kant moeten we door de veranderingen in de financiering van de zorg rekening houden met een krimpsituatie waar de uitvoerende kunstenaars, hun begeleiders en zorgorganisaties met te maken hebben.

“Kunst streeft naar vorm en hoopt op schoonheid”

Saul Bellow, Amerikaans schrijver en Nobelprijswinnaar literatuur (1976) 1915-2005

5 Ambities en strategische keuzes

In het vorige hoofdstuk keken we met u naar onze specifieke positie en de ontwikkelingen in de maatschappij en de betekenis daarvan voor Special Arts. In dit hoofdstuk gaat het om het bepalen van de effecten van belangrijke maatschappelijke trends en onze positiebepaling daarin.

5.1 Effecten van trends

Door de oogharen gezien zijn er rode draden voor onze organisatie door de verschillende trends te trekken.

Individualisering

Overal zien we vormen van individualisering. Van mensen met en zonder een beperking, van kunst als zodanig. Juist die ontwikkeling kan worden gezien als een kans voor ons. De ruimte die door minder dwingende, al dan niet, geschreven collectieve kaders ontstaat, geeft volop mogelijkheden voor ontwikkeling. Ook van mensen die voorheen wellicht minder in vakjes te plaatsen waren.

De keerzijde is wellicht een zekere onoverzichtelijkheid. Dat creëert behoefte aan samenhang en verbinding. Juist op deze vlakken zijn we sterk en bekleden een unieke positie. Wij zetten in op die verbindende kracht vanwege het grote belang daarvan voor al onze doelgroepen. Het gebruik maken van moderne sociale digitale media is daarbij belangrijk.

Meerdere kunstdisciplines

Het verdwijnen van geïsoleerde kunstvormen en de behoefte aan ‘beleving’ betekent dat wij ons op een verscheidenheid aan en combinaties van kunstdisciplines inzetten. We zien in de afgelopen tijd juist dat de door ons toegepaste wisselwerking van kunstdisciplines de kwaliteit van onze activiteiten heeft versterkt en de waardering daarvan heeft verhoogd.

Bas van der Veldt - CEO AFAS Software

"Ik ben een groot liefhebber van kunst en vind het belangrijk dat je als onderneming een bijdrage levert aan de maatschappij. Bij Special Arts komt dit op een fantastische manier samen."

Ondernemerschap

De ontwikkeling om mensen en organisaties meer ‘de eigen broek te laten ophouden’ dwingt tot ondernemerschap. Ondernemerschap voor:

- Individuele zelfstandig functionerende kunstenaars.
- Begeleiders en hun organisaties, waar kunstenaars met een handicap werkzaam zijn.
- Onze eigen organisatie.

5.2 Positiebepaling

Een maatschappij die meer dan ooit in beweging is vraagt om een heldere positiebepaling in het maatschappelijk speelveld.

Volwaardig

Special Arts bevordert dat alle kunstuitingen van mensen met een handicap een volwaardige positie krijgen.

Wij willen dat kunst van mensen met een handicap overal zichtbaar is, zowel in de professionele als in de amateurkunstwereld. We benaderen daarvoor zowel particulieren, ondernemingen, not for profit-organisaties en overheden. Voor bedrijven biedt onze organisatie kansen in het kader van social return. Bij de overheden schenken we bijzondere aandacht aan de gemeenten, want zij hebben een belangrijke rol in de bepaling van de maatschappelijke positie van mensen met een handicap.

Special Arts legt voor het zichtbaar maken van de kunst van mensen met een handicap verbinding met musea, organisaties als LKCA (het landelijk kennisinstituut cultuureducatie en amateurkunst) en sluit aan bij landelijke thema's.

Begeleiders Talant: Op de workshopdag hebben we echt dingen gezien die we niet voor mogelijk hielden. Begint ineens iemand te dansen die nog nooit gedanst heeft. Of blijkt een jongen prachtig te kunnen zingen, terwijl wij dat helemaal niet wisten."

Volledig

Special Arts richt zich op alle kunstdisciplines en alle mensen met een handicap die hier aan mee willen doen.

Elk jaar organiseert Special Arts een project rondom één van de kunstdisciplines, waarmee een zo groot mogelijk aantal mensen met en zonder handicap wordt bereikt. Dit project is in de vorm van een wedstrijd, workshops of een manifestatie om talentontwikkeling te stimuleren en ontmoetingen te creëren, die bijdragen aan een inclusieve samenleving. Hierbij wordt samengewerkt met andere reeds bestaande manifestaties en organisaties.

Volwassen

Special Arts is een volwassen organisatie.

Een volwassen organisatie is flexibel, standvastig en financieel gezond en speelt goed in op de veranderingen in haar omgeving. Dit betekent een ambitie in groei op het gebied van omzet, impact, naamsbekendheid. Maar ook een professionele binding met fondsen, bedrijven, ondernemingen, overheden en andere organisaties.

5.3 Ambities

Door de ondertekening van *Het Handvest van de Verenigde Naties* over de positie van mensen met een handicap te ondertekenen staan we voor de uitdaging om mensen met een handicap op alle levensgebieden een gelijke positie te geven. Dus ook op het terrein van kunst en cultuur.

Tussen de tien tot vijftien procent van de Nederlanders heeft te maken met een handicap. Ook deze Nederlanders willen genieten van kunst en cultuur vooral door het zelf te doen. Ook voor hen geldt dat kunst creëren verrijkt.

Wat zou het mooi zijn als minstens tien procent van het budget dat de rijksoverheid, de provincies en de gemeenten besteden aan kunst en cultuur ten goede zou komen aan kunstenaars, kunstbevordering en kunsteducatie van en voor mensen met een handicap.

Wij staan klaar om de groei naar de tien procent voor een gelijkwaardige deelname van gehandicapten aan het kunstbeleid te ondersteunen. We hebben het netwerk, de kennis en ervaring om dat doel te bereiken.

Graag samen met de overheid en alle andere partners in de wereld van de zorg en kunst en cultuur. Door onze kennis te delen en beschikbaar te stellen ten dienste van de kunst van en mensen met een handicap.

”Pas als het kunst is, is het echt”

Jan Wolkers, Nederlands schrijver en beeldhouwer 1925-2007

6 Special Arts en haar organisatie

In dit onderdeel van het strategisch plan ziet u:

- de activiteiten die we willen uitvoeren;
- de communicatie die daarvoor nodig is;
- de organisatie die daarbij hoort;
- de daarbij passende financiële bedrijfsvoering.

6.1 Activiteiten

Special Arts focust op vijf activiteiten:

Beheren landelijke kunstuitleen en galerie

Om beeldend kunstenaars met een handicap een platform te geven, beheren we een kunstuitleen. De kunstuitleen heeft een collectie van ruim 3.000 kunstwerken van meer dan 500 kunstenaars. Hiermee is het de grootste kunstuitleen in Nederland van mensen met een handicap. Diverse bedrijven en organisaties huren kunst bij de kunstuitleen van Special Arts en geven zo vorm aan hun maatschappelijk ondernemerschap. Ook particulieren zijn welkom bij de kunstuitleen. De kunstwerken zijn eveneens te koop. De collectie is volledig gedigitaliseerd.

Leveren van bijzondere kunstproducten

Veel bedrijven en organisaties willen hun maatschappelijke betrokkenheid tonen. Wij bieden hen de mogelijkheid om deze betrokkenheid kleurrijk zichtbaar te maken: met een aanbod van kunstcadeaus, het houden van workshops en presentaties. Alle kunstproducten kenmerken zich door het unieke verhaal van de makers.

Aanbieden en onderhouden van een overkoepelende webshop

Binnen de dagbesteding van zorgorganisaties, waar de meeste kunstenaars werken, wordt een grote verscheidenheid aan, soms toegepaste, kunstproducten gemaakt. Vaak bieden zorgorganisaties die alleen lokaal, maar ook deels via Special Arts, aan.

Wij gaan dagbestedingateliers via onze vernieuwde website de mogelijkheid geven om in een eigen digitale shop toegepaste kunstproducten aan te bieden. Op deze manier worden zij gestimuleerd in hun ondernemerschap en het aanboren van andere inkomstenbronnen.

De huidige marktontwikkeling - een gestage groei in internetverkoop en een groeiende belangstelling voor handgemaakte producten - biedt mogelijkheden om dit verkoopkanaal in te gaan zetten voor deze producten.

Organiseren van landelijke projecten

Voor het zichtbaar maken van kunst en talent organiseert Special Arts landelijke projecten, zoals de Special Award, de Special Design Beurs, Special Theater Road Show en Het Andere Gedicht. Bij de uitvoering van projecten kiezen we voor een interactieve werkwijze met regionale activiteiten en een landelijke uitstraling.

Zo realiseren we tal van kunstontmoetingen die bijdragen aan een inclusieve samenleving. Onze projecten leveren ook voor de vele (kunst)locaties in het hele land aandacht en publiciteit op. In alle projecten staat kennisdeling, ontwikkeling, zichtbaarheid, ontmoeting en verduurzaming centraal.

Delen van kennis en deskundigheidsbevordering

Als kenniscentrum onderneemt Special Arts initiatieven op het gebied van kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering. Zoals het uitvoeren van onderzoek, uitgeven van publicaties, het (mede)organiseren van symposia en faciliteren van trainingen.

- Jaarlijks organiseert Special Arts een Inspiratie- en netwerkbijeenkomst voor organisaties die zich richten op het aanbieden van creatieve dagbesteding, beeldend of theater én voor culturele organisaties en kunstenaars die actief zijn in de gezondheidszorg.
- We faciliteren door het digitale interactieve kennisplatform van Special Arts professionals, begeleiders en docenten bij het delen van kennis over kunst en handicap www.kennisplatform.specialarts.nl. Zie ook onder 6.2.
- We geven kunstmagazine pArt uit. Het blad is er voor iedereen die geïnteresseerd is in kunstbeoefening door mensen met een handicap en in de kunstuitingen van hen.

6.2 Communicatie

In dit onderdeel bespreken we de communicatie. Op basis van het strategisch plan maken we een uitgebreidere communicatiestrategie met kernboodschappen en een doelen-, doelgroep- en middelenmatrix.

Onze doelgroepen zijn in te delen in drie hoofdgroepen:

1. Het brede publiek.
2. De kunstaanbieders, zoals ateliers, kunstenaars, podiumkunstaanbieders.
3. Onze bestaande en potentiële klanten en relaties, waaronder bedrijven, gemeenten, fondsen, particulieren en donateurs.

In het Special Arts verdienmodelschema (bijlage 2) onderscheiden we verschillende doelgroepen die om een eigen communicatiestrategie vragen. Voor het bereiken van de doelgroepen zetten we verschillende communicatiemiddelen in. Hierna vindt u de vijf belangrijkste.

Website

Special Arts beheert een drietal websites:

1. www.specialarts.nl
2. www.specialaward.nl
3. www.gedichtenlaboratorium.nl

Op www.specialarts.nl staat alle relevante informatie over de organisatie en tonen we de uitgebreide kunstuitleencollectie. Daarnaast biedt de website toegang tot informatie over specifieke projecten. Via de zoekmodule zijn de kunstlocaties in Nederland te vinden waar kunstenaars met een handicap werken. De websites www.specialaward.nl is ter ondersteuning van de *Special Award* en www.gedichtenlaboratorium.nl doet hetzelfde voor het project *Het Andere Gedicht*.

Nieuwsbrief

Via digitale nieuwsbrieven houdt Special Arts de diverse doelgroepen op de hoogte van haar activiteiten.

Sociale media

De sociale media zijn voor Special Arts een goed instrument om kunstuitingen breed zichtbaar te maken en volgers te binden, via bijvoorbeeld foto, film en blog. Projecten ondersteunen we met een bijbehorende facebookpagina, waarop deelnemers hun activiteiten kunnen delen.

Digitaal kennisplatform

Het digitale interactieve kennisplatform van Special Arts faciliteert professionals, begeleiders en docenten bij het delen van kennis over kunst en handicap: www.kennisplatform.specialarts.nl

Kunstmagazine pArt

Kunstmagazine pArt geeft praktische informatie over: beeldende kunst, podiumkunst, poëzie, visies van betrokkenen, achtergronden van activiteiten en laat daarbij veel kunst zien. Uit reacties uit het veld blijkt een grote inhoudelijke waardering voor het tijdschrift doordat kunstenaars en begeleiders zich hierin herkennen.

6.3 Organisatie

Special Arts is een stichting met een Algemeen Nut Beogende Instelling status (ANBI-status).

De organisatie van Special Arts bestaat uit:

Bestuur

De stichting heeft een bestuur, bestaande uit zeven leden.

Directie

De dagelijkse leiding is belegd bij de directeur, die verantwoording aflegt aan het bestuur. De directie stuurt de medewerkers, vrijwilligers en stagiairs aan. De directie wordt bij realisering van de doelstellingen ondersteund door een Raad van Advies.

Medewerkers

Willen we het huidige hoge niveau van de uitvoering van projecten en daarnaast nog een eventuele groei van activiteiten waarmaken, dan is een basis personeelsformatie van enige omvang gewenst. Daarom willen we in de deze planperiode toegroeien naar de volgende personeelsformatie:

Directeur	1	fte
Commercieel communicatiemedewerker	0,8	fte
Projectleider	0,8	fte
Managementassistent	0,8	fte

Vrijwilligers

Special Arts is een vrijwilligersorganisatie met ongeveer 30 vrijwilligers. Deze vrijwilligers zijn onmisbaar en spelen een belangrijke rol in de uitvoering van de werkzaamheden.

Er zijn drie groepen van vrijwilligers:

1. Bureauvrijwilligers

De bureauvrijwilligers voeren tal van activiteiten uit. Zowel dagelijkse bureauwerkzaamheden als werkzaamheden rondom de galerie en kunstuitleen zoals bij vervoer en inrichting van uitleencollecties of tentoonstellingen en andere activiteiten.

2. Kunstmagazine pArt vrijwilligers

Deze vrijwilligers schrijven voor kunstmagazine pArt, aangevuld met externe correspondenten. Met het publiceren van artikelen in het magazine of nieuwsbrief laten zij het brede publiek kennis maken met deze bijzondere kunst.

3. Selectiecommissie

De selectiecommissie bestaat uit kunstgeschoolde personen die kunstwerken selecteren voor de galerie en de kunstuitleen. Zij ondersteunen met hun kennis de interne organisatie. De selectiecommissie vervult een cruciale rol in de collectievorming ten behoeve van verkoop, verhuur en tentoonstellingen. Een aantal leden van de selectiecommissie levert bijdragen aan Kunstmagazine pArt.

Stagiairs

Voor de uitvoering van projecten worden stageplaatsen beschikbaar gesteld voor diverse relevante studierichtingen.

Raad van Advies

Om de doelstellingen van de stichting nog beter over het voetlicht te brengen, is het belangrijk om ondersteund te worden door mensen van naam en faam. Zij adviseren bij de strategievorming en treden op als ambassadeur om zo toegang te krijgen tot hun brede netwerk.

De Raad van Advies bestaat uit drie personen vooral uit het bedrijfsleven.

6.4 Financiën

Special Arts is een ideële stichting, die haar doelstellingen kan bereiken dankzij de volgende inkomstenbronnen:

- Eigen inkomsten uit het leveren van diensten en producten aan het bedrijfsleven en particulieren en donaties.
- (Co-)financiering van projecten door werving van fondsen, subsidies en sponsors.

“Het mooiste wat we kunnen meemaken, is het raadselachtige. Daar komt alle ware kunst en wetenschap uit voort”

Albert Einstein, Duits - Amerikaans natuurkundige 1879-1955

7 Tot slot

Special Arts is een unieke organisatie voor bijzondere kunst van buitengewone mensen. Een organisatie met een mooie maatschappelijke opdracht die samen met bedrijfsleven en overheden haar missie vorm en inhoud wil geven. Special Arts zal dat de komende jaren vol overtuiging en met ambitie doen.

En alle partijen die zich maatschappelijk willen inzetten roepen we op:

Doe mee!